

nationale
nederlanden

Voorwaarden

Milieuschadeverzekering

MSV100.2503

Artikel	4159-40.2503
Datum	1 maart 2025

Inhoud

	Pagina
Verzekerd	5
Hier staat wie er is verzekerd, wat er is verzekerd en waar de dekking geldt. Ook staan hierin de aanvullende dekkingen en bepalingen over de schaderegeling en schadevergoeding.	
Artikel 1 Dekking	5
Artikel 1.1 Wie zijn verzekerd?	5
Artikel 1.2 Wat is verzekerd?	5
Artikel 1.3 Waar geldt deze verzekering?	5
Artikel 1.4 Wanneer geldt deze verzekering?	5
Artikel 1.5 Voor welk bedrag ben je verzekerd?	6
Artikel 1.6 Wat wordt er nog meer vergoed?	6
Artikel 1.7 Hoe stellen wij de schade vast?	8
Artikel 1.8 Hoe keren wij de schadevergoeding uit?	8
Niet verzekerd	9
Hier staat welke schades wij niet vergoeden.	
Artikel 2 Uitsluitingen	9
Artikel 2.1 Atoomkernreacties	9
Artikel 2.2 Molest	9
Artikel 2.3 Schade door een aardbeving of andere natuurramp	9
Artikel 2.4 Schade door een overstroming	9
Artikel 2.5 Motorrijtuig	9
Artikel 2.6 Vaartuig/luchtvaartuig	11
Artikel 2.7 Ondergrondse tank	11
Artikel 2.8 Bestaande verontreiniging	11
Artikel 2.9 Verhuurder/huurder	11
Artikel 2.10 Schade aan personen	11
Artikel 2.11 Milieuzorg	11
Artikel 2.12 Overtreding van overheidsvoorschriften	12
Artikel 2.13 Schade door opzet en schuld	12
Artikel 2.14 Sanctiewet- en regelgeving	13
Wat geldt er nog meer?	14
Hier staat wat je moet doen als er wijzigingen zijn in je (bedrijfs)situatie en wat de gevolgen daarvan kunnen zijn voor je verzekering. Ook staat hierin wat je moet doen om schade te voorkomen of te beperken en wat er gebeurt als de schade het gevolg is van terrorisme.	
Artikel 3 Wat moet je doen om schade te voorkomen of te beperken?	14
Artikel 3.1 Preventievoorschriften (algemeen)	14
Artikel 4 Wijziging van het risico	14
Artikel 4.1 Welke wijzigingen moet je direct aan ons doorgeven?	14
Artikel 4.2 Wat gebeurt er als je deze wijzigingen niet (op tijd) meldt?	14
Artikel 5 Terrorisme	14

Begrippenlijst

Hier worden de belangrijkste begrippen in deze voorwaarden uitgelegd.

Belangrijk om vooraf te weten

Waaruit bestaat je verzekering?

Je verzekering bestaat uit:

- a. de polisvoorwaarden
- b. de polis, die bestaat uit het polisblad en het clauseblad.

Deze Voorwaarden Milieuschadeverzekering vormen één geheel met de Algemene voorwaarden die ook op deze verzekering van toepassing zijn. Ook kunnen er aanvullende bepalingen van toepassing zijn die voor jou of de branche waarin je werkt gelden. Deze bepalingen noemen we clausules en vind je in de polis. Op het polisblad staan alle afspraken die specifiek voor jouw verzekering gelden, bijvoorbeeld wat je precies hebt verzekerd en welke dekkingen, verzekerde bedragen en eigen risico's van toepassing zijn.

Bij verschil tussen deze Voorwaarden Milieuschadeverzekering, de Algemene voorwaarden of de bepalingen in de polis, gelden eerst de bepalingen in de polis, daarna de bepalingen in de deze voorwaarden en als laatste de Algemene voorwaarden.

In deze voorwaarden staan sommige woorden oranje weergegeven. De uitgebreide omschrijving van deze woorden vind je terug in de begrippenlijst achter in deze voorwaarden.

Met de Milieuschadeverzekering bescherm je je vermogen tegen de **kosten** van milieuschade die door jou, of andere verzekerden, veroorzaakt is. De schade is verzekerd op jouw locatie of die van een ander. Ook milieuschade op jouw locatie die veroorzaakt is door iemand anders, is verzekerd.

Hoe geef je een schade aan ons door?

Neem voor het melden van een schade contact op met je verzekeringsadviseur. Jouw adviseur regelt alles verder voor je en neemt zoveel mogelijk werk uit handen. Heb je geen verzekeringsadviseur? Dan kun je de schade ook rechtstreeks aan ons doorgeven. Je vindt onze contactgegevens op de website www.nn.nl.

Verzekerd

Artikel 1 Dekking

Artikel 1.1 Wie zijn verzekerd?

De verzekerden zijn:

- a. jij, de **verzekeringnemer** en
- b. elke andere (rechts)persoon die als **verzekerde** op het polisblad vermeld staat.

De verzekeringnemer is de (rechts)persoon die de verzekering heeft afgesloten.

Als we in deze voorwaarden 'je', 'jij' of 'jou(w)' gebruiken, bedoelen we jou als de verzekeringnemer en als verzekerde. Jij en alle andere (rechts)personen die verzekerd zijn, noemen we de 'verzekerden'.

Artikel 1.2 Wat is verzekerd?

Als verzekerde een **verontreiniging** veroorzaakt in de zin van de Wet Milieubeheer, dan krijg je te maken met de financiële schade en **kosten** als gevolg van deze verontreiniging. Je zult er dan, vanuit het principe "de vervuiler betaalt", bijvoorbeeld voor moeten zorgen dat de verontreiniging wordt gesaneerd en dat de hierbij gemaakte kosten worden betaald.

Met de Milieuschadeverzekering ben je dan verzekerd voor:

- a. de kosten van **onderzoek**;
- b. de kosten van **sanering**;
- c. **zaakschade** die het gevolg is van de verontreiniging;
- d. zaakschade die het gevolg is van verspreiding van zonnepaneeldeeltjes;
- e. schade en kosten die het gevolg zijn van de sanering, zoals **bedrijfsschade**.

Artikel 1.3 Waar geldt deze verzekering?

Deze verzekering geldt alleen wanneer het vrijkomen van de stoffen die de verontreiniging veroorzaken plaatsvindt op:

- a. een locatie die in het polisblad is omschreven als verzekerde locatie; of
- b. een in Nederland gelegen **werklocatie** van een **derde**, waar verzekerde werkzaamheden verricht in het kader van de uitoefening van het **beroep**, het **bedrijf** of de **activiteiten**, zoals in het polisblad omschreven.

Artikel 1.4 Wanneer geldt deze verzekering?

We vergoeden de schade alleen als deze veroorzaakt is door een verzekerde **gebeurtenis**.

Onder een verzekerde gebeurtenis op de locatie, die in het polisblad is omschreven als verzekerde locatie, verstaan we

- a. Een onvoorziene, plotselinge, onverwachte gebeurtenis die van buiten af op een zaak inwerkt.
- b. Een onvoorziene, plotselinge, onverwachte gebeurtenis die een gevolg is van eigen gebrek van een installatie, machine of leiding daarvan, die
 - zich op de locatie, die in het polisblad is omschreven als verzekerde locatie, bevindt, en
 - niet ouder is dan 10 jaar.

Voor zonnepanelen ouder dan 10 jaar geldt de beperking in leeftijd niet als:

- c. minimaal elke vijf jaar een Scope 12 Periodieke Inspectie (PI) is gedaan door een SCIOS-erkend inspectiebedrijf;
- d. van iedere inspectie een rapport is opgemaakt dat - als wij daarom verzoeken - aan ons wordt toegestuurd;
- e. de in het inspectierapport vermelde tekortkomingen binnen drie maanden na dagtekening van dat rapport zijn verholpen.

Blijkt bij een schade die een gevolg is van eigen gebrek van de zonnepanelen ouder dan 10 jaar, dat niet aan al deze eisen is voldaan, dan verzekeren wij de schade niet. Dit geldt niet als je bewijst dat de schade niet is ontstaan of vergroot door het niet nakomen van deze verplichtingen.

Onder een verzekerde gebeurtenis op een werklocatie verstaan we een onvoorziene, plotselinge, onverwachte gebeurtenis door werkzaamheden op een werklocatie die jij verricht in het kader van de uitoefening van het beroep, het bedrijf of de activiteiten, zoals in het polisblad omschreven.

Voor gebeurtenissen op de in het polisblad omschreven verzekerde locatie maar ook op je werklocatie geldt de dekking alleen als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- f. de verzekerde gebeurtenis vindt plaats nadat de dekking onder deze verzekering is ingegaan;
- g. bij het ingaan van de dekking was onzeker of de gebeurtenis zou plaatsvinden;
- h. de kosten zijn door jou of een andere verzekerde zelf gemaakt, of komen voor jouw rekening of die van een andere verzekerde in verband met door de overheid toegepaste bestuursdwang.

Artikel 1.5 Voor welk bedrag ben je verzekerd?

Op het polisblad staat voor welk bedrag je verzekerd bent per gebeurtenis en per verzekeringsjaar. In de begrippenlijst lees je wat wij precies onder een gebeurtenis en een verzekeringsjaar verstaan.

1.5.1 Verzekerd bedrag per gebeurtenis

Per gebeurtenis vergoeden wij een verzekerde schade tot maximaal de verzekerde som. Dit bedrag geldt voor alle verzekerden samen.

1.5.2 Verzekerd bedrag per verzekeringsjaar

Meld jij of een andere verzekerde in een verzekeringsjaar meerdere gebeurtenissen die voor vergoeding in aanmerking komen, dan vergoeden wij hiervoor in totaal een maximum bedrag per verzekeringsjaar. Op het polisblad zie je wat dit maximum bedrag is.

Wij bepalen bij welk verzekeringsjaar een gebeurtenis hoort door te kijken op welke datum de gebeurtenis, die voor vergoeding in aanmerking komt, voor de eerste keer bij ons is gemeld.

Artikel 1.6 Wat wordt er nog meer vergoed?

Deze verzekering heeft een aantal aanvullende vergoedingen, die we hieronder beschrijven. Deze aanvullende vergoedingen gelden alleen als er sprake is van een verzekerde schade op deze verzekering. De hieronder beschreven vergoedingen gelden ook als de totale schadevergoeding hierdoor boven het verzekerd bedrag per gebeurtenis of per verzekeringsjaar uitkomt.

1.6.1 Kosten voor het vaststellen van de schade

Wij vergoeden de kosten voor het vaststellen van de schade. Daarbij gelden de volgende voorwaarden.

- a. Als je een schade hebt, stellen wij de omvang hiervan vast. Als wij ervoor kiezen om een expert in te schakelen, vergoeden wij de kosten van deze expert.
- b. Je kunt ook zelf een expert inschakelen. Wij vergoeden de kosten van deze expert voor zover wij die kosten redelijk vinden.
- c. Als je ook zelf een expert hebt ingeschakeld, benoemen 'jouw' en 'onze' expert vóór aanvang van hun werkzaamheden samen een derde expert. Die schakelen ze in als ze het niet met elkaar eens worden over de omvang van de schade. De derde expert bepaalt dan het definitieve schadebedrag, dat zal liggen tussen de bedragen die 'jouw' en 'onze' expert hebben ingeschat. Wij vergoeden de kosten van de derde expert.

Vaststelling van de omvang van de schade, met inachtneming van het hierna vermelde.

- d. De dekking voor expertise door een expert die door verzekeringnemer is benoemd, geldt alleen voor zover sprake is van redelijke kosten.
- e. Voor deze dekking geldt geen eigen risico.

Deze dekking geldt per gebeurtenis tot maximaal de verzekerde som, met een maximum van tweemaal de verzekerde som per verzekeringsjaar.

1.6.2 Kosten voor maatregelen om schade te voorkomen of te beperken

Ontstaat er een verzekerde schade of dreigt er een verzekerde schade te ontstaan? Dan moet jij of moeten de andere verzekerden maatregelen nemen om (verdere) schade te voorkomen of te beperken. We noemen dit 'beredding'. Wij vergoeden de redelijke **kosten** van de beredding en van eventuele materiële schade aan zaken die bij de beredding zijn ingezet.

Deze dekking geldt per **gebeurtenis** tot maximaal de verzekerde som en per verzekeringsjaar tot maximaal twee keer de verzekerde som.

1.6.3 Kosten van verweersbijstand

Ben jij, of is een andere **verzekerde**, aansprakelijk gesteld voor schade en kosten in verband met een **verontreiniging** en/of verspreiding van zonnepaneeldeeltes en moeten daardoor kosten worden gemaakt voor juridische ondersteuning en/of het voeren van procedures? Dan vergoeden wij de kosten daarvoor. Daarbij maakt het niet uit of die aanspraken gegrond zijn of niet. Ook vergoeden wij de eventuele proceskosten als jij, of de andere verzekerde, tot betaling daarvan veroordeeld wordt.

Wij vergoeden de kosten voor het voeren van verweer en het gebruik maken van verweersbijstand:

- a. bij een vordering van een **derde** die is gebaseerd op aansprakelijkheid van jou en/of een andere verzekerde;
- b. in een geschil met de overheid over de **sanering** van de locatie die in het polisblad is omschreven als verzekerde locatie of een **werklocatie**.

Daarbij gelden de volgende voorwaarden:

- c. er moet sprake zijn van een verzekerde schade; en
- d. binnen één jaar na ontdekken van de verontreiniging moet een beroep op de verzekering zijn gedaan.

We vergoeden deze kosten alleen:

- e. als wij hebben ingestemd met het voeren van dit verweer; of
- f. als dit verweer is gevoerd op ons verzoek en onder onze leiding.

Deze dekking geldt per gebeurtenis tot een maximum van € 50.000,-, met een maximum van € 100.000,- per verzekeringsjaar.

1.6.4 Elders vrijkomen van verontreinigende stoffen (inkomende verontreiniging)

Als verzekerde de verontreiniging niet heeft veroorzaakt maar de veroorzaker een derde is en de verontreiniging komt van buiten een verzekerde locatie, dan horen de financiële schade en kosten die het gevolg zijn van deze verontreiniging in principe thuis bij de veroorzaker. Dat maakt je afhankelijk van deze derde. Met deze aanvullende dekking beperken wij deze afhankelijkheid door de schade en kosten ook dan te vergoeden volgens het onderstaande.

Als er sprake is van verontreiniging van een verzekerde locatie vanaf een andere locatie, dan vergoeden wij:

- a. de kosten van **onderzoek**;
- b. de kosten van sanering;
- c. **zaakschade** die het gevolg is van de verontreiniging;
- d. zaakschade die het gevolg is van verspreiding van zonnepaneeldeeltes;
- e. schade en kosten die het gevolg zijn van de sanering, zoals **bedrijfsschade**.

Deze dekking geldt alleen als er sprake is van alle volgende omstandigheden:

- f. het vrijkomen van de stoffen die de **verontreiniging** veroorzaken vindt plaats
 - tijdens de geldigheidsduur van de verzekering;
 - buiten de verzekerde locatie, maar binnen een straal van 25 kilometer van die locatie;
 - buiten een **werklocatie** waar **verzekerde**, werkzaamheden verricht in het kader van de uitoefening van het **beroep**, het **bedrijf** of de **activiteiten**, zoals in het polisblad omschreven; en
- g. de verontreiniging is binnen drie jaar na het ontstaan daarvan aan ons gemeld.

Deze dekking geldt per **gebeurtenis** tot een maximum van € 125.000,-, met een maximum van € 250.000,- per verzekeringsjaar.

1.6.5 Wettelijke rente

Moet jij, of een andere verzekerde, wettelijke rente betalen over een verschuldigde schadevergoeding? Dan vergoeden wij de wettelijke rente over dat deel van de verschuldigde schadevergoeding dat onder de dekking van deze verzekering valt.

Artikel 1.7 Hoe stellen wij de schade vast?

De omvang van de door een verzekerde gebeurtenis veroorzaakte schade wordt vastgesteld zoals hierna genoemd.

1.7.1 Schade

De omvang van schade wordt vastgesteld op basis van de door de expert(s) vastgestelde maatstaf.

1.7.2 Afbreken van gebouw

Het kan voor de **sanering** noodzakelijk zijn om een gebouw of een gedeelte daarvan af te breken. In dat geval wordt de omvang van de schade die daardoor ontstaat, vastgesteld zoals hierna bepaald.

- a. Na gedeeltelijke afbraak stellen we het schadebedrag vast op basis van herstel en gaan we uit van het bedrag dat dit herstel kost. Daar trekken we een bedrag van af voor nog bruikbare, maar niet hergebruikte restanten. Is er na het herstel nog sprake van een waardevermindering van het gebouw, die veroorzaakt is door de schade? Dan verhogen we het schadebedrag met het bedrag van die waardevermindering.
- b. Na volledige afbraak stellen we het schadebedrag vast op basis van de **herbouwwaarde** en berekenen we dit bedrag op basis van het verschil tussen de herbouwwaarde van het gebouw onmiddellijk vóór en onmiddellijk ná de schadegebeurtenis. Als er na volledige afbraak niet binnen drie jaar wordt herbouwd dan kunnen we het schadebedrag ook vaststellen op basis van de **verkoopwaarde** en berekenen we dit bedrag op basis van het verschil tussen de verkoopwaarde van het gebouw direct vóór en direct ná de schadegebeurtenis. Dit doen we alleen als verzekerde het gebouw niet voor eigen rekening binnen drie jaar na de sanering op dezelfde plaats laat herstellen of herbouwen. Als een schadevergoeding op basis van herbouw lager is dan een schadevergoeding op basis van de verkoopwaarde, dan kiezen we altijd voor een schadevergoeding op basis van herbouwwaarde.

Artikel 1.8 Hoe keren wij de schadevergoeding uit?

Wij keren de schadevergoeding in één keer uit.

Niet verzekerd

In een aantal gevallen is de schade niet verzekerd onder deze verzekering. Dit noemen we uitsluitingen. Hieronder lees je welke uitsluitingen er zijn.

Artikel 2 Uitsluitingen

Artikel 2.1 Atoomkernreacties

Wij vergoeden geen schade en **kosten** die veroorzaakt zijn, of verband houden met **atoomkernreacties**. Daarbij maakt het niet uit hoe deze atoomkernreacties zijn ontstaan.

2.1.1 Wanneer geldt deze uitsluiting niet?

Deze uitsluiting geldt niet voor schade die veroorzaakt is door radioactieve nucliden:

- a. die zich buiten een kerninstallatie bevinden. Daarmee bedoelen we een kerninstallatie in de zin van de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979-225) of een kerninstallatie aan boord van een schip; en
- b. die gebruikt worden, of bestemd zijn om gebruikt te worden, voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke of onderwijskundige doelen, of voor (niet-militaire) beveiligingsdoelen.

Voorwaarde is dat er (voor zover dat vereist is) een vergunning van kracht is voor het maken, gebruiken, opslaan en verwijderen van radioactieve stoffen. Deze vergunning moet zijn afgegeven door een rijksoverheidsinstelling.

Een uitzondering geldt als de schade is veroorzaakt door een **derde**, die hiervoor op grond van enige wet of enig verdrag aansprakelijk is. In dat geval vergoeden we de schade niet.

Artikel 2.2 Molest

Wij vergoeden geen schade en kosten die veroorzaakt zijn door, of verband houden met **molest**.

Artikel 2.3 Schade door een aardbeving of andere natuurramp

Wij vergoeden geen schade en kosten die veroorzaakt zijn door een grondverzakking, aardverschuiving, aardbeving, vulkanische uitbarsting of andere natuurramp. Onder aardbeving verstaan we ook een trilling in het aardoppervlak die het gevolg is van winning van gas, olie, delfstoffen en/of zout.

Artikel 2.4 Schade door een overstroming

Wij vergoeden geen schade en kosten die veroorzaakt zijn door een overstroming die het gevolg is van het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, oevers, sluizen of andere waterkeringen. Hierbij maakt het niet uit of de overstroming de oorzaak of het gevolg is van een verzekerde schadegebeurtenis op deze verzekering.

Deze uitsluiting geldt niet voor schade door:

- a. **brand** en ontploffing als gevolg van overstroming;
- b. **hevige lokale regenval**.

Artikel 2.5 Motorrijtuig

Voor motorrijtuigen moet je op grond van de WAM een motorrijtuigenverzekering afsluiten. Hiermee zijn de bezitter, de houder, de bestuurder en de passagiers verzekerd tegen de aansprakelijkheid waartoe het **motorrijtuig** in het verkeer aanleiding kan geven. Voor werkmaterieel is er een speciale werkmaterieelverzekering. Daarom is schade die veroorzaakt is door of met een motorrijtuig in deze verzekering uitgesloten.

Deze verzekering is niet bedoeld als aanvulling op een motorrijtuigenverzekering, een werkmaterieelverzekering of een andere soortgelijke verzekering, en is hiervoor ook geen vervanging.

Wij vergoeden om de bovengenoemde reden geen schade en kosten in verband met of door het gebruik van een motorrijtuig en/of een werktuig dat daarop gemonteerd is, op een **werklocatie**.

Deze uitsluiting geldt alleen als:

- a. **verzekerde** het **motorrijtuig** bezit, houdt, bestuurt of gebruikt; en/of
- b. verzekerde instructies of aanwijzingen aan de bestuurder geeft over het gebruik van het motorrijtuig en/of het werktuig; en/of
- c. verzekerde als werkgever het motorrijtuig laat gebruiken door een werknemer of andere ondergeschikte; en/of
- d. een niet-ondergeschikte het motorrijtuig gebruikt om **activiteiten** voor het **bedrijf** van verzekerde uit te voeren.

Voor deze uitsluiting maakt het niet uit of er sprake is van een verkeersrisico of een werkrisico dat aan het gebruik van het motorrijtuig verbonden is.

2.5.1 Wanneer geldt deze uitsluiting niet?

In sommige gevallen vergoeden wij de schade en geldt de uitsluiting niet. Dit noemen wij een insluiting.

Let op: Deze insluiting geldt alleen als de schade niet verzekerd is op een verzekering in de zin van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (WAM). Een eigen risico op een WAM verzekering vergoeden wij niet.

2.5.1.1 Schade met of door een ontkoppelde aanhanger

Ingesloten is schade die is veroorzaakt met of door een ontkoppelde aanhanger. Daarbij maakt het niet uit of de aanhanger al dan niet is voorzien van een mover. Voorwaarde is dat de aanhanger, nadat hij van het bijbehorende motorrijtuig was losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen.

2.5.1.2 Schade bij laden of lossen

Ingesloten is schade die is veroorzaakt met of door zaken (niet zijnde **gevaarlijke stoffen**) die op het moment van de schade:

- a. op een motorrijtuig werden geladen; of
- b. van een motorrijtuig werden gelost.

2.5.1.3 Schade door afgevallen of afvallende lading

Ingesloten is schade die is veroorzaakt met of door zaken (niet zijnde gevaarlijke stoffen) die op het moment van de schade:

- a. in of op een motorrijtuig lagen; of
- b. van een motorrijtuig vielen of gevallen zijn, terwijl er geen sprake was van laad- en loswerkzaamheden.

2.5.1.4 Schade veroorzaakt door verzekerde als passagier

Ingesloten is schade die verzekerde heeft veroorzaakt als passagier van een motorrijtuig.

2.5.1.5 Schade bij gebruik van een motorrijtuig door een werknemer of een andere ondergeschikte

Ingesloten is schade met of door een motorrijtuig, die is veroorzaakt door een werknemer of een andere ondergeschikte, terwijl deze activiteiten uitvoerde voor verzekerde. Deze dekking geldt alleen op voorwaarde dat:

- a. deze werknemer of andere ondergeschikte een motorrijtuig gebruikte, waarvan een verzekerde geen houder of bezitter is; en
- b. niet alleen de werknemer of de andere ondergeschikte, maar ook verzekerde als werkgever voor de schade aansprakelijk bent/is.

2.5.1.6 Schade met of door een fiets met elektrische trapondersteuning

Ingesloten is schade die is toegebracht met of door een fiets met elektrische trapondersteuning (een e-bike of elobike). Voorwaarde is dat de trapondersteuning is gemaximeerd tot 25 km per uur. Schade met of door een fiets met elektrische trapondersteuning maar zonder maximering tot 25 km per uur blijft uitgesloten van de dekking.

Artikel 2.6 Vaartuig/luchtvaartuig

We vergoeden geen schade en **kosten** in verband met of door het gebruik van een vaartuig of luchtvaartuig op een **werklocatie**, zoals hierna bepaald.

- a. Schade toegebracht met of door een (lucht)vaartuig.
- b. Schade veroorzaakt door werkzaamheden met of vanaf een (lucht)vaartuig.
- c. Schade toegebracht met of door zaken:
 - die zich op of in het (lucht)vaartuig bevinden;
 - die van het (lucht)vaartuig zijn losgeraakt; of
 - die van het (lucht)vaartuig afvallen of afgevallen zijn, dan wel daaruit uitstromen of uitgestroomd zijn.

Deze uitsluiting geldt ook voor onbemande luchtvaartuigen zoals **drones**.

Artikel 2.7 Ondergrondse tank

We vergoeden geen schade en kosten veroorzaakt door en/of voortvloeiend uit de opslag van stoffen in **ondergrondse tanks**.

Deze uitsluiting geldt niet voor de verzekerde locatie(s) waarvoor het polisblad een verzekerde som voor ondergrondse tanks vermeldt.

Artikel 2.8 Bestaande verontreiniging

We vergoeden geen schade en kosten in verband met een **verontreiniging** waarvan de oorzaak voor de ingangsdatum van deze verzekering ligt. Ook is er geen dekking voor schade en kosten die het gevolg zijn van verspreiding van deze bestaande verontreiniging.

Artikel 2.9 Verhuurder/huurder

We vergoeden geen schade en kosten veroorzaakt door en/of voortvloeiend uit **activiteiten** van de verhuurder, een huurder of een medehuurder van een verzekerde locatie of van een werklocatie, als deze (rechts)personen derden zijn.

Artikel 2.10 Schade aan personen

We vergoeden geen schade aan personen. Hieronder verstaan wij:

- a. letsel van personen; en/of
- b. aantasting van de gezondheid van personen; en/of
- c. het overlijden van personen; en
- d. de schade en kosten die voortvloeien uit a t/m c.

Artikel 2.11 Milieuzorg

We vergoeden geen schade en kosten veroorzaakt door een gedraging van een verantwoordelijke persoon die in strijd is met de door **verzekerde** in acht te nemen **milieuzorg**.

Deze uitsluiting geldt niet als verzekerde aantoont dat de verantwoordelijke persoon

- a. er zich niet van bewust was dat zijn gedraging in strijd was met de geldende voorschriften, of
- b. handelde in het kader van een strafrechtelijke schulduitsluitingsgrond of rechtvaardigingsgrond, of
- c. er gerechtvaardigd op mocht vertrouwen dat zijn handelen of nalaten niet in strijd was met enig voorschrift, of
- d. niet bekend was met deze voorschriften en dat redelijkerwijs ook niet had kunnen zijn.

Een voorschrift dat is gepubliceerd, bekendgemaakt of aan verzekerde toegezonden, wordt in ieder geval geacht bekend te zijn bij verzekerde.

Onder verantwoordelijke persoon worden bij een rechtspersoon de volgende personen verstaan:

- e. verzekeringnemer;
- f. (een lid van) het bestuur, de directie of bedrijfsleiding;
- g. een functionaris in dienst van verzekerde die door de directie is belast met de verantwoordelijkheid voor de naleving van een regeling.

Artikel 2.12 Overtreding van overheidsvoorschriften

We vergoeden geen schade en kosten doordat een verantwoordelijke persoon die iets heeft gedaan of nagelaten wat bewust in strijd is met een voorschrift of regeling van de overheid. Dit geldt ook voor een overtreding van voorschriften en/of regelingen die door of namens de overheid wordt gedoogd.

Onder verantwoordelijke persoon worden bij een rechtspersoon de volgende personen verstaan:

- a. verzekeringnemer;
- b. (een lid van) het bestuur, de directie of bedrijfsleiding;
- c. een functionaris in dienst van verzekerde die door de directie is belast met de verantwoordelijkheid voor de naleving van een regeling.

Onder voorschriften en regelingen verstaan wij onder andere alle door de overheid vastgestelde regelingen zoals wetten, algemeen verbindende voorschriften, richtlijnen, besluiten, vergunningsvoorwaarden, subsidievoorwaarden en beleidsregels.

Onder gedogen verstaan wij dat de overheid:

- niet (tijdig) sancties oplegt of laat opleggen;
- niet of onvoldoende controleert of laat controleren of de vastgestelde regelingen worden nageleefd;
- gedoogvoorwaarden vaststelt of laat vaststellen

Artikel 2.13 Schade door opzet en schuld

We vergoeden geen (gevolg)schade en kosten als je:

- a. in strijd met het recht en
- b. met opzet iets doet of niet doet,
- c. waardoor schade ontstaat

en de in feite toegebrachte beschadiging, vernietiging of het verloren gaan van zaken naar objectieve maatstaven het te verwachten of normale gevolg is van dat (niet) doen. Is op grond van het voorgaande geen dekking voor die (gevolg)schade of kosten onder deze verzekering, dan blijft dat zo, ook als het gevolg niet te verwachten of normaal is.

De uitsluiting geldt ook:

- d. als je niet zelf iets (niet) doet, maar iemand in een groep waarvan je deel uitmaakt dat wel doet;
- e. als je zoveel alcohol, drugs of andere (bedwelmende) stoffen heeft gebruikt dat je jouw eigen wil niet meer kon bepalen. Of als iemand in een groep waarvan je deel uitmaakt zoveel alcohol, drugs of andere (bedwelmende) stoffen heeft gebruikt dat hij of zij de eigen wil niet meer kon bepalen.

Met opzet bedoelen wij:

- f. opzet als oogmerk: je doet iets (niet), met de bedoeling om beschadiging, vernietiging of het verloren gaan van zaken te veroorzaken.
- g. opzet met zekerheidsbewustzijn: het is niet jouw bedoeling om beschadiging, vernietiging of het verloren gaan van zaken te veroorzaken, maar die schade is objectief gezien een zeker gevolg van wat je (niet) doet.
- h. voorwaardelijk opzet: het is niet jouw bedoeling om beschadiging, vernietiging of het verloren gaan van zaken te veroorzaken, maar je neemt de aanmerkelijke kans dat die schade ontstaat voor lief. En toch handel je (niet) zo.

Let op: opzet kan uit jouw gedragingen worden afgeleid.

Artikel 2.14 Sanctiewet- en regelgeving

Wij vergoeden geen:

- a.** activiteiten die wij op grond van sanctiewet- en regelgeving niet mogen verzekeren;
- b.** financiële belangen van personen, ondernemingen, overheden en andere entiteiten die wij op grond van sanctiewet- en regelgeving niet mogen verzekeren;
- c.** aanspraken van derden aan wie wij op grond van sanctiewet- en regelgeving geen betalingen of schade- uitkeringen mogen doen;
- d.** schades aan en/of verlies van zaken die wij op grond van sanctiewet- en regelgeving niet mogen verzekeren.

Wat geldt er nog meer?

Artikel 3 Wat moet je doen om schade te voorkomen of te beperken?

Artikel 3.1 Preventievoorschriften (algemeen)

Om schade te voorkomen of te beperken, kunnen wij voorschrijven dat jij en de andere verzekerden preventieve maatregelen nemen. Als wij dit voorschrijven, lees je dit op het polisblad of in de clausules. Het is belangrijk dat je nagaat of je hieraan voldoet. Zo niet, dan kan dat gevolgen hebben voor je recht op een schadevergoeding.

Artikel 4 Wijziging van het risico

Artikel 4.1 Welke wijzigingen moet je direct aan ons doorgeven?

Je bent verplicht om het direct aan ons door te geven als:

- het **beroep**, het **bedrijf** of de **activiteiten**, die op het polisblad vermeld staan, veranderen.
- je een ander en/of nieuw vestigingsadres betreft.
- de hoeveelheid **gevaarlijke stoffen**, die op het polisblad vermeld staat, wordt overschreden.
- er andere en/of nieuwe **ondergrondse tanks** worden geïnstalleerd.

Als een schade verband houdt met bovengenoemde veranderingen, dan is dat pas verzekerd nadat wij een aanvullende overeenkomst met je gesloten hebben. Daarom is het belangrijk dat je dit soort veranderingen direct aan ons doorgeeft.

Nadat je deze veranderingen aan ons gemeld hebt, laten wij je weten of wij de wijziging kunnen accepteren en welke gevolgen dit voor de verzekering heeft.

Artikel 4.2 Wat gebeurt er als je deze wijzigingen niet (op tijd) meldt?

Als een wijziging niet of niet op tijd aan ons is gemeld, dan geldt het volgende:

- zouden wij de verzekering tegen een hogere premie hebben voortgezet als de wijziging wel op tijd was gemeld? Dan moet je de extra premie en assurantiebelaasting vanaf de wijzigingsdatum alsnog betalen;
- zouden wij de verzekering niet hebben voortgezet als de wijziging wel op tijd was gemeld? Dan ben je niet meer verzekerd voor een schade die is ontstaan na de datum waarop je de wijziging uiterlijk had moeten melden;
- zouden wij de verzekering tegen andere voorwaarden hebben voortgezet als de wijziging wel op tijd was gemeld? Dan gelden deze andere voorwaarden vanaf de datum waarop je de wijziging uiterlijk had moeten melden. Geldt voor de aangepaste verzekering een hogere premie en ontstaat er een schade na de datum waarop je de wijziging uiterlijk had moeten melden? Dan ontvang je hiervoor een lagere vergoeding. Daarbij gaan we uit van de verhouding tussen de premie vóór en na de wijziging.

Voorbeeld

De premie was vóór de wijziging € 200,-. Na de wijziging is het risico hoger geworden en is de premie € 400,-. Stel dat de verzekerde schade € 5.000,- is. Dan krijg je vergoed: € 200,- (oude premie) : € 400,- (nieuwe premie) x € 5.000,- (schadebedrag) = € 2.500,- (vergoeding).

Artikel 5 Terrorisme

Als de schade verband houdt met terrorisme, is onze uitkeringsverplichting beperkt tot de dekking die de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. biedt. Meer hierover lees je in de Algemene voorwaarden ('Als er sprake is van terrorisme').

Begrippenlijst

Atoomkernreactie

Iedere kernreactie waarbij energie vrijkomt zoals kernfusie, kernsplijting, kunstmatige en natuurlijke radioactiviteit.

Bedrijfsschade

Vermindering van brutowinst door teruggang in productie en/of omzet als gevolg van stilstand of stoornis in de uitoefening van het **beroep**, het **bedrijf** of de **activiteiten**.

Beredding

Alle maatregelen die je tijdens de geldigheidsduur van de verzekering moet nemen om schade te voorkomen en/of te beperken. Daarbij moet het gaan om een schade die onder de dekking van deze verzekering valt en die al is ontstaan of onmiddellijk dreigt te ontstaan. Je kunt deze maatregelen zelf nemen, maar ze kunnen ook worden genomen door een andere **verzekerde** of door iemand anders namens jou of die andere verzekerde. Onder de **kosten** van maatregelen verstaan wij in dit verband ook de vergoeding van schade aan zaken die zijn ingezet bij het nemen van de hier bedoelde maatregelen.

Beroep/bedrijf/activiteiten

Het beroep, bedrijf en/of de activiteiten waarvoor deze verzekering geldt. De omschrijving hiervan staat op het polisblad.

Bovengrondse tank

Stationaire of mobiele opslagvoorziening voor vloeistof, met een inhoud van ten minste 300 liter, die geheel bovengronds is geplaatst.

Emballage, **mestbassins** en **silo's** worden niet beschouwd als bovengrondse tanks.

Brand

Een vuur buiten een haard, dat:

- veroorzaakt is door verbranding; en
- met vlammen gepaard gaat; en
- in staat is zich uit eigen kracht voort te planten.

Onder brand valt onder andere niet:

- a. zegen, schroeien, smelten, verkolen of broeien; en
- b. het doorbranden van elektrische apparaten en motoren; en
- c. het oververhitten, doorbranden of doorbreken van ovens en ketels.

Derde

Ieder ander (rechts)persoon dan jij en de andere verzekerden.

Drone

Een onbemand luchtvaartuig dat door middel van een afstandsbediening vanaf de grond wordt bestuurd en/of volgens een voorgeprogrammeerde route zelfstandig vliegt.

Emballage

Verpakking van vloeistoffen en vaste stoffen, die deze stoffen direct omsluiten, zoals zakken, flessen, blikken, emmers, jerrycans, vaten en IBC's (Intermediate Bulk Containers).

Niet als emballage worden beschouwd:

- a. bovengrondse tanks;
- b. ondergrondse tanks;
- c. mestbassins;
- d. silo's.

Gebeurtenis

Een voorval of een serie voorvallen die met elkaar samenhangen.. Bij een serie voorvallen gaan wij ervan uit dat deze allemaal zijn ontstaan op het tijdstip waarop het eerste voorval of de eerste omstandigheid is ontstaan.

Gevaarlijke stoffen

Stoffen die al in kleine hoeveelheden gevaar, schade of ernstige hinder veroorzaken voor mens, dier en/of milieu, en die zijn te beschouwen als ADR-stoffen of als CMR-stoffen.

- a. ADR-stoffen zijn stoffen
 - die voorkomen in het classificatie-overzicht gevaarlijke stoffen van het ADR (Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par route), en
 - waarvan de verpakking voorzien moet zijn van een gevaarsetiket waarop de gevaarseigenschap is aangegeven.
- b. CMR-stoffen zijn stoffen die voorkomen op de lijst CMR-stoffen (carcinogene, mutagene en reproductietoxische stoffen) die tweemaal per jaar wordt gepubliceerd in de Staatscourant.
- c. Stoffen die de bodem kunnen bedreigen volgens het stoffenschema van de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming, zoals mest en slachtafval.

Herbouwwaarde

Het bedrag dat nodig is voor herbouw op dezelfde plaats en met dezelfde bestemming.

Hevige lokale regenval

Het buiten zijn normale loop treden van water door hevige plaatselijke regenval, van ten minste

- 40 mm in 24 uur, of
- 53 mm in 48 uur, of
- 67 mm in 72 uur,

op en/of nabij de locatie waar de schade is ontstaan.

Kosten

Alle gemaakte en nog te maken kosten.

Mestbassin

Stationaire opslagvoorziening voor dunne mest, die geheel of gedeeltelijk bovengronds is gelegen.

Molest

De volgende conflictsituaties:

a. Gewapend conflict

Elk geval waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, of de een de ander, met gebruik van militaire machtsmiddelen bestrijden. Onder gewapend conflict valt ook het gewapende optreden van een vredesmacht van de Verenigde Naties.

b. Burgeroorlog

Een grootschalige, gewapende strijd tussen groepen inwoners van eenzelfde staat.

c. Opstand

Georganiseerd, grootschalig, gewelddadig verzet binnen een staat, gericht tegen het openbaar gezag.

d. Binnenlandse onlusten

Grootschalige, gewelddadige handelingen die zich op verschillende plaatsen binnen een staat voordoen.

e. Oproer

Een plaatselijk, grootschalig en gewelddadig optreden van een groep mensen, gericht tegen het openbaar gezag van een staat.

f. Mouterij

Een min of meer georganiseerde, grootschalige beweging van leden van een gewapende macht, gericht tegen het gezag waar zij onder gesteld zijn. Onder gezag valt niet alleen het Nederlandse gezag, maar ook het gezag vanuit de Europese Unie, de NAVO of de Verenigde Naties.

Onder het begrip molest vallen niet:

- Avondklokrellen (zoals de bij in het verleden getroffen maatregelen in verband met corona)
- Voetbalongeregeldheden
- Gewelddadige demonstraties (ook nationaal of internationaal politieke demonstraties)
- Ongeregeldheden tijdens oud en nieuw

Motorrijtuig

Door een motor voortbewogen voertuig zoals oorspronkelijk afgeleverd door fabrikant of importeur, inclusief de onderdelen ter vervanging van en gelijkwaardig aan de oorspronkelijke onderdelen, voor zover die aan, op of in het voertuig zijn gemonteerd.

Milieuzorg

Bestaande voorschriften, richtlijnen of vergunningen die betrekking hebben op de zorg voor het milieu, zoals hierna genoemd.

- a. De bestaande milieuvergunning.
- b. Het geldende Activiteitenbesluit.
- c. Een geldende Algemene Maatregel van Bestuur.
- d. De toepasselijke proces- en productcertificatie op grond van de wet Milieubeheer bij werkzaamheden op een [werklocatie](#).
- e. Andere van overheidswege vastgestelde voorschriften, zoals wetten, besluiten, richtlijnen en voorwaarden.

Ondergrondse tank

Van staal of kunststof vervaardigde opslagvoorziening voor vloeistof, die geheel of gedeeltelijk in de bodem is gelegen of met grond is omgeven.

[Emballage](#) en [mestbassins](#) worden niet beschouwd als ondergrondse tanks.

Onderzoek

Het verrichten van onderzoek naar de mate van [verontreiniging](#).

Ontploffing

Een plotselinge, onvoorziene, hevige krachtsuiting van gas, damp, vloeistof of (fijnverdeelde) vaste stof. Daarbij geldt het volgende:

- a. Wordt de ontploffing veroorzaakt door plotselinge over- of onderdruk in een - al dan niet gesloten - vat met gas, damp, vloeistof, of (fijnverdeelde) vaste stof? Dan is er alleen sprake van een ontploffing als de wand van het vat onder die druk is bezweken, waarna de druk binnen het vat plotseling even groot is geworden als de druk buiten het vat.
- b. Vindt de ontploffing buiten een vat plaats? Dan is er alleen sprake van een ontploffing als er een drukgolf is ontstaan door een chemische reactie die heeft geleid tot het ontstaan of uitzetten van vaste, vloeibare of gasvormige stoffen of een mengsel daarvan.

Premievervaldag

De datum vanaf wanneer je een vervolgpremie verschuldigd bent.

Sanering

- a. Reinigen, zuiveren, afgraven, wegruimen, afvoeren, storten, opslaan, vernietigen en/of vervangen van grond, grond- en/of oppervlaktewater om de **verontreiniging** weg te nemen.
- b. Isoleren van de verontreiniging, inclusief het treffen van noodvoorzieningen.
- c. Het noodzakelijk wegruimen, afvoeren, storten en vernietigen van zonnepaneeldeeltes.

Onder sanering valt niet de herinrichting van het terrein.

Silo

Stationaire opslagvoorziening voor vaste stof, zoals kunstmest, veevoer en graan, die geheel bovengronds is geplaatst. **Emballage**, kuilen en sleufsilos worden niet beschouwd als silos.

Verkoopwaarde

De opbrengst bij onderhandse vrije verkoop exclusief de opbrengst van de grond.

Verlengingsdatum

De datum waarop een of meer volle jaren zijn verstreken sinds de ingangsdatum van de verzekering.

Verontreiniging

De aanwezigheid van

- a. een verontreinigende stof op of in de grond, en/of
- b. een verontreinigende stof in het grond- en/of oppervlaktewater, en/of
- c. asbest,

in alle gevallen in een zodanige concentratie dat sprake is van overschrijding van de normen die de overheid daarvoor hanteert (streefwaarde, of overeenkomstige waarde).

Verzekeraar

Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V., statutair gevestigd in Den Haag. In deze voorwaarden wordt de verzekeraar aangeduid met 'wij', 'we', 'ons' en 'onze'.

Verzekerde

In artikel 1.1 lees je wie de verzekerden zijn. Een verzekerde kan rechten ontleen aan de verzekering.

Verzekeringnemer

Degene die de verzekering heeft afgesloten en die als verzekeringnemer op het polisblad vermeld staat en/of in onze administratie is opgenomen. In deze voorwaarden wordt de verzekeringnemer aangeduid met 'je', 'jij' en 'jou(w)'.

Verzekeringsjaar

- a. Het eerste verzekeringsjaar van een verzekering en/of dekking loopt vanaf de ingangsdatum tot de eerstvolgende **verlengingsdatum**.
- b. De volgende verzekeringsjaren zijn volle jaren die volgen op het eerste verzekeringsjaar.
- c. Het laatste verzekeringsjaar van de verzekering en/of dekking loopt vanaf de laatste verlengingsdatum tot de datum waarop de verzekering en/of dekking eindigt.

Verzekeringstermijn

De termijn waarvoor je de verzekering bent aangegaan. Deze termijn staat op het polisblad vermeld.

Werklocatie

Een in Nederland gelegen locatie van een **derde**, waar **verzekeringnemer**, of een andere (rechts)persoon namens hem, werkzaamheden verricht in het kader van de uitoefening van het **beroep**, het **bedrijf** of de **activiteiten**, zoals in het polisblad omschreven.

Zaakschade

- a. Beschadiging, dat wil zeggen fysieke aantasting van een zaak, waarbij de vorm en/of structuur hiervan een blijvende verandering ondergaat.
- b. Vervuiling, vernietiging of vermissing van een zaak.

Onder zaakschade verstaan wij ook schade aan dieren.